



Besluit vergunningaanvraag intern salderen

Datum
22 maart 2022

Zaaknummer
2019-009839

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
gebiedsbescherming, positieve
weigering vergunningaanvraag

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 17

De heer J. Thomassen
Nieuweweg 71
6744 PL EDERVEEN

Locatie
Nieuweweg 71 te Ederveen

Gemeente
Ede

Activiteit
Het wijzigen van een varkenshouderij

Beste meneer Thomassen,

Hierbij ontvangt u een definitief besluit op de aanvraag om een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming voor de locatie Nieuweweg 71 te Ederveen.

Definitief besluit

Op 20 januari 2021 heeft de Raad van State een belangrijke uitspraak gedaan. In de uitspraak over de Logtsebaan¹ geeft de Raad van State aan dat een project vergunningvrij is als op voorhand vaststaat dat de effecten, waaronder de effecten van stikstofdepositie, ten opzichte van de referentiesituatie niet toenemen².

Wij weigeren u de vergunning omdat uw aanvraag niet vergunningplichtig is.

¹ ECLI:NL:RVS:2021:71

² Het gaat er om dat het aangevraagde project (of de wijziging daarvan) niet leidt tot een toename van de stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie. Onze beoordeling is op grond van de huidige plannen, het huidige recht (de huidige wet- en regelgeving en jurisprudentie) en het huidige beleid. Indien de plannen in vorm of omvang veranderen of het recht of beleid wijzigt dan kan dat tot gevolg hebben dat er geen sprake meer is van een vergunningvrij project.

Datum

22 maart 2022

Zaaknummer

2019-009839

Blad

2 van 17

Ten opzichte van het ontwerpbesluit is de referentiesituatie gewijzigd. Deze wijziging heeft geen invloed op de aangevraagde situatie en het resultaat van dit besluit.

Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend en andere belanghebbenden kunnen in beroep gaan tegen dit besluit.

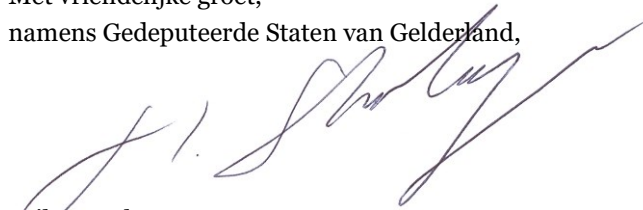
De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat de toelichting op ons besluit. De AERIUS berekeningen zijn als bijlage 2 toegevoegd.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op gelderland.nl. U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,



Erik Steenbergen
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummers inzage stukken:

03108894, 03225376, 03286023, 03334201, 03365680, 03534134, 03550298, 03622679.

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting
- Bijlage 2 – AERIUS-berekeningen
 - Verschilberekening (kenmerk S6VvSq8UvsMr d.d. 15 maart 2022)
 - Beoogde situatie (kenmerk S2Q3uyZknYCi d.d. 21 maart 2022)

Beroep

Diegenen die een zienswijze hebben ingediend en andere belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Datum

22 maart 2022

Zaaknummer

2019-009839

Blad

3 van 17

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

BIJLAGE 1 TOELICHTING

1.1 Leeswijzer

De opbouw van deze toelichting op de vergunning is als volgt:

- Allereerst wordt de *activiteit omschreven*;
- Dan volgt de *procedure*;
- Vervolgens is het *beoordelingskader* toegelicht;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- Onder het kopje 'zienswijzen' worden de binnengekomen zienswijzen behandeld;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie, overige verplichtingen* en de *juridische grondslagen*.

1.2 Omschrijving activiteiten

De aanvraag betreft het beëindigen van de rundveetak en het uitbreiden van het aantal vleesvarkens voor de locatie Nieuweweg 71 te Ederveen. Om dit mogelijk te maken wordt stal E voorzien van een gecombineerd luchtwassysteem met 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser (BWL 2010.02).

2 Procedure

Op deze vergunningaanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Op 13 augustus 2019 hebben wij uw aanvraag voor een vergunning in het kader van hoofdstuk 2 Wet natuurbescherming ontvangen.

2.1 Soortenbescherming

Dit besluit geldt alleen voor gebiedsbescherming. Het is mogelijk dat u ook een ontheffing moet aanvragen voor beschermde soorten. Dit kunt u laten bepalen met een quickscan soortenbescherming. Als u een ontheffing nodig heeft, kunt u deze bij de provincie aanvragen.

2.2 Houtopstanden

Als er bomen of houtopstanden worden gekapt die beschermd zijn op grond van de Wet natuurbescherming dan dient er een kapmelding te worden gedaan en moet de houtopstand worden herplant.

3 Beoordelingskader

3.1 Bepalen vergunningplicht

Als er Natura 2000-gebieden zijn waar het project in de beoogde situatie zorgt voor stikstofdepositie ($> 0,00$ mol N/ha/j) boven de kritische depositie grenswaarde, zijn onder dergelijke omstandigheden significant negatieve effecten niet op voorhand uit te sluiten.

Vergunningplicht ontstaat wanneer significante gevolgen door het project kunnen ontstaan. Dit staat in artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming: 'het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

Met het in werking treden van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering per 1 juli 2021 geldt er een vrijstelling van de vergunningplicht voor het aspect stikstof voor bouw-, aanleg- en sloopactiviteiten waarvan de emissies tijdelijk en beperkt zijn.

Met de huidige aanvraag wordt intern salderen aangevraagd. Wij zullen dus op voorhand moeten beoordelen of vaststaat dat door het toepassen van intern salderen geen toename van de stikstofdepositie plaatsvindt ten opzichte van de referentiesituatie. Als dat het geval is, is er geen vergunningplicht, zoals blijkt uit de eerdergenoemde uitspraak inzake Logtsebaan.

Deze beoordeling is gedaan op grond van de huidige plannen, het huidige recht (de huidige wet- en regelgeving en jurisprudentie) en het huidige beleid. Indien de plannen in vorm of omvang veranderen of het recht, het beleid of de berekeningsmethodiek (een nieuwe AERIUS-versie) wijzigen, kan dat tot gevolg hebben dat aan dit besluit (de positieve weigering) geen rechten meer kunnen worden ontleend. Voorgaande betekent dat u opnieuw zult moeten toetsen of er een vergunningplicht is op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb als zich een van de volgende situaties voordoet:

- Het recht, het beleid of de berekeningsmethodiek verandert voordat de bouw of de voorbereidende werkzaamheden aanvangen;
- U voert de werkzaamheden uit op een andere wijze dan in de aanvraag en eventuele aanvullende informatie door u is aangegeven;
- U houdt zich niet aan de in dit besluit opgenomen beperkingen en/of voorwaarden.

De referentiesituatie wordt als volgt bepaald:

- In het geval dat voor de bestaande activiteit een natuurvergunning is verleend die onherroepelijk is, bepaalt deze natuurvergunning de maximaal toegestane depositie op Natura 2000-gebieden;
- Is voor de bestaande activiteit (nog) geen natuurvergunning verleend, dan is de referentiesituatie de laagst (vergunde) situatie vanaf de referentiedatum.

Dat is de datum waarop een gebied waarop dit bedrijf invloed heeft werd aangewezen als Natura 2000 gebied of een voorloper hiervan.

Dit betekent dat wij, als voor een bedrijf na de referentiedatum een situatie is vergund of gemeld waarin de activiteiten tot een lagere stikstofdepositie leiden dan in de situatie op de referentiedatum, uitgaan van die situatie. In alle andere gevallen wordt uitgegaan van de laatst vergunde of gemelde situatie op de referentiedatum³.

De toestemming kan bestaan uit een Hinderwet-, milieuvergunning, omgevingsvergunning of milieumelding en mag niet zijn vervallen.

3.2 AERIUS Calculator C21

Sinds 20 januari 2022 is een nieuwe versie van AERIUS Calculator beschikbaar. Dit betreft versie C21. Het is voor de toestemmingverlening onder de Wet natuurbescherming wettelijk voorgeschreven om met deze AERIUS Calculator versie te berekenen of effecten kunnen optreden door stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. In de nieuwe AERIUS-versie 2021 zijn verschillende uitgangspunten aangepast ten opzichte van de vorige versie. Eén van de aanpassingen betreft de rekenafstand van 25 km. Deze is aangepast naar aanleiding van het rapport van het Adviescollege Meten en Berekenen Stikstof en dit is vastgelegd in de kamerbrief van 9 juli 2021 met kenmerk DGS / 21173346. In deze brief zijn de vervolgacties beschreven naar aanleiding van het eindrapport 'Meer meten, robuuster berekenen' van het Adviescollege Meten en Berekenen Stikstof van 15 juni 2020.

In de kamerbrief is aangegeven dat op basis van recente jurisprudentie de volgende juridische randvoorwaarden gelden voor het vaststellen van een afbakening voor stikstofdepositie van verschillende emissiebronnen:

- Er is technisch modelmatig onderbouwd (balans tussen volledigheid en precisie van stikstofberekeningen) dat een berekende projectbijdrage voorbij een afbakening niet meer redelijkerwijs toerekenbaar is aan een project, en
- Binnen die afbakening treft de initiatiefnemer van een project voor zover nodig maatregelen ten behoeve van de mitigatie van de stikstofdepositie, en
- Er is verzekerd dat, waar nodig, passende maatregelen getroffen worden om een verslechtering van stikstofgevoelige habitats (in Natura 2000-gebieden) als gevolg van de totale stikstofdepositie, dat wil zeggen inclusief die buiten de gehanteerde projectafbakening, te voorkomen.

In de nieuwe (huidige) versie van AERIUS Calculator is ervoor gekozen om een rekenafstand van 25 km in te programmeren voor elke bron die wordt ingevoerd. Vanwege de keuze om een rekenafstand van 25 km per bron te programmeren betekent dit in de praktijk dat er rekeneffecten kunnen ontstaan in AERIUS op het moment dat een bron of enkele bronnen iets verschuiven in de aangevraagde situatie.

³ Uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 13 november 2013 (uitspraak 201211640/1/R2).

Deze rekeneffecten treden op aan de rand van 25 km afstand van de verschoven bronnen. AERIUS geeft dan aan dat er een toename is van stikstofdepositie op enkele of een grotere groep van hexagonen. Van de berekende stikstofdepositietoenames op ongeveer 25 km afstand dient te worden bepaald of deze worden veroorzaakt door AERIUS rekeneffecten. Dit doen wij door te bepalen of deze hexagonen binnen 25 km afstand van de projectgrens liggen. In de kamerbrief is immers aangegeven dat de effecten van het project moeten worden bepaald tot 25 km afstand en niet de effecten van individuele stikstofbronnen.

3.3 Duitse Natura 2000-gebieden

Bij ons besluit betrekken we ook eventuele effecten op Natura 2000-gebieden in Duitsland. Voor de beoordeling van een toename sluiten wij aan bij de Duitse manier van beoordelen. Volgens de Duitse overheid is er geen sprake van een negatief effect als de toename van stikstofdepositie lager is dan 7,14 mol N/ha/j op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

4 Beoordeling

4.1 Vergunningplicht

Uit de ingediende AERIUS-berekeningen blijkt dat in de beoogde situatie stikstofdepositie plaatsvindt ter plaatse van Natura 2000-gebieden. Deze depositie heeft mogelijk significante gevolgen voor die betreffende Natura 2000-gebieden. Beoordeeld moet worden of de referentie al voorziet in een (minimaal) even grote stikstofdepositie.

4.2 Effecten stikstof

4.2.1 Vaststellen van de referentiesituatie

Omdat er voor deze locatie nog geen vergunning voor de Wet Natuurbescherming of de Natuurbeschermingswet 1998 is, bepalen wij de referentiesituatie aan de hand van andere milieutoestemmingen.

Bedrijfsontwikkelingen die na de aanwijsdata van Natura 2000-gebieden zijn uitgevoerd mogen volgens de Wet natuurbescherming geen significant nadelige gevolgen hebben voor stikstofgevoelige habitattypen in deze Natura 2000-gebieden. De aanwijsdata die relevant zijn voor deze locatie zijn 24 maart 2000 en 7 december 2004. Immers, op deze data werden gebieden waarop dit bedrijf invloed heeft, aangewezen als Natura 2000-gebied. Als referentiesituatie geldt de milieutoestemming met de laagste stikstofuitstoot sinds de aanwijsdata.

Datum
22 maart 2022

Zaaknummer
2019-009839

Blad
8 van 17

Tabel 1. milieutoestemmingen

Datum	Zaaknummer	Vergunningsoort	Omschrijving
23 december 2019	2019W1917	Omgevingsvergunning	Het plaatsen van een biologische luchtwasser
2 november 2010	2010WM077	Vergunning Wet milieubeheer	Het wijzigen van de veebezetting
2 januari 2007	Wm/2006-055	Vergunning Wet milieubeheer	Het wijzigen van de veebezetting en stalsysteem
31 augustus 2004	WM/2004-026	Vergunning Wet milieubeheer	Het wijzigen van de veebezetting
30 januari 2001	WM/2000-023	Vergunning wet milieubeheer	Het wijzigen van de veebezetting
28 maart 1978	136/1976HW	Hinderwetvergunning	Oprichting van een veehouderij

Voor het bedrijf is de vergunning verleend op 2 november 2010 de vergunning met de laagste ammoniakemissie. Zodoende beschouwen we deze als de referentiesituatie. De vergunningen genoemd in tabel 1 zijn niet ingetrokken of geheel of gedeeltelijk komen te vervallen. Dit is gecontroleerd bij de gemeente Ede en de omgevingsdienst De Vallei.

4.2.2 Vaststellen van vergunde capaciteit

Voor het vaststellen van de vergunde capaciteit zijn de gegevens aangeleverd zoals weergegeven in tabel 2. Deze tabel is een samenvatting van situatie 1 uit de bijgevoegde AERIUS-verschilberekening (bijlage 2). In deze berekening is tevens de emissie van alle bronnen en de daarbij behorende depositie terug te vinden. De vergunde activiteiten die de referentie vormen komen overeen met de bijgevoegde AERIUS-verschilberekening (situatie 1 – referentiesituatie).

Tabel 2. vergunde capaciteit

Bron	Soort	RAV-code / BWL ⁴	Hoeveelheid
1	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	A 3.100	20
	Zoogkoeien ouder dan 2 jaar	A 2.100	40
2	Vleesvarkens	D 3.2.7.2.1 / BWL 2004.05	312
3	Vleesvarkens	D 3.2.7.2.1 / BWL 2004.05	312
7	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	A 3.100	16
8	Vleesvarkens	D 3.2.7.2.1 / BWL 2004.05	430
4	Vervoersbewegingen licht verkeer		2 per etmaal
	Vervoersbewegingen middelzwaar vrachtverkeer		2 per etmaal
	Vervoersbewegingen zwaar vrachtverkeer		4 per etmaal
5	Tractor; Stage-IIIA, 2006-2010, 75-560 kW, diesel, SCR: nee	Verbruik Draaiuren	1.435 l/j 73 u/j
6	CV woonhuis		

In de berekening van de referentiesituatie is de emissie van alle bronnen en de daarbij behorende depositie terug te vinden. Stikstofbronnen anders dan dieren hebben in het verleden nooit expliciet deel uitgemaakt van vergunningen. Voor zover deze onmisbaar zijn voor de vergunde activiteiten beschouwen we deze stikstofbronnen als impliciet vergund. Daarom is opname van andere stikstofbronnen in de tabel van de referentiesituatie toegestaan.

De waarden in situatie 1 van de AERIUS-berekening wijken af van de waarden in de referentievergunning. Dat is omdat de emissiefactoren uit de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) in de tussentijd aangepast zijn. Er wordt in AERIUS altijd gerekend met de meest recente emissiefactoren. Bij intern salderen gaan wij uit van de vergunde aantallen dieren en rekenen wij met de huidige inzichten over ammoniakuitstoot.

⁴ Bij realisatie van het stalsysteem moet altijd de meest actuele versie gehanteerd worden. Indien voorafgaand aan realisatie van het stalsysteem een actuelere omschrijving is vastgesteld, moet die versie toegepast worden.

4.2.3 Aangevraagde situatie

Onderstaande tabel 3 geeft de aangevraagde situatie weer. Deze tabel is een samenvatting van situatie 2 uit de bijgevoegde AERIUS-berekening (bijlage 2). Uit situatie 1 blijkt de aangevraagde situatie zoals deze wordt beoogd. In deze berekeningen is eveneens de emissie van alle bronnen en de daarbij behorende depositie terug te vinden.

Tabel 3. aangevraagde situatie

Bron	Soort	RAV-code / BWL ⁵	Hoeveelheid
2	Vleesvarkens	D 3.100	300
3	Vleesvarkens	D 3.2.7.2.1 / BWL 2004.05	430
4	Vleesvarkens	D 3.2.15.4 / BWL 2010.02	330
5	Vervoersbewegingen licht verkeer		2 per etmaal
	Vervoersbewegingen middelzwaar vrachtverkeer		2 per etmaal
	Vervoersbewegingen zwaar vrachtverkeer		4 per etmaal
6	Tractor; Stage-IIIA, 2006-2010, 75-560 kW, diesel, SCR: nee	Verbruik Draaiuren	1.435 l/j 73 u/j
1	CV woning		

4.2.4 Beoordeling van de effecten van stikstofdepositie

Door middel van intern salderen met de referentiesituatie komt de depositie uit op 0,00 mol/ha/j of lager. De aangevraagde activiteit leidt niet tot significante effecten op instandhoudingsdoelen voor Natura 2000-gebieden.

Luchtwasser

In de beoogde situatie wordt stal E voorzien van een luchtwasser (BWL 2010.02). Om op voorhand zeker te zijn dat significant negatieve effecten zijn uit te sluiten heeft u de volgende informatie aangeleverd:

- een dimensioneringsplan waarin het ontwerp van het systeem is uitgeschreven. Het dimensioneringsplan, samen met de bij de aanvraag behorende plattegrondtekening met dwarsdoorsneden van de luchtwasser is getoetst aan de technische beschrijving van de luchtwasser (BWL 2010.02). De uitgangspunten van het dimensioneringsplan voldoen hieraan.
- een recent onderhoudsrapport waaruit blijkt dat de luchtwasser wordt gecontroleerd op de voor de luchtwasser belangrijke parameters.
- een lijst met gedragsvoorschriften. Hieruit blijkt dat de inrichtinghouder periodieke controles uitvoert om de goede werking van de luchtwasser te waarborgen. Hiervoor wordt een logboek bijgehouden.

⁵ Bij realisatie van het stalsysteem moet altijd de meest actuele versie gehanteerd worden. Indien voorafgaand aan realisatie van het stalsysteem een actuelere omschrijving is vastgesteld, moet die versie toegepast worden.

Datum

22 maart 2022

Zaaknummer

2019-009839

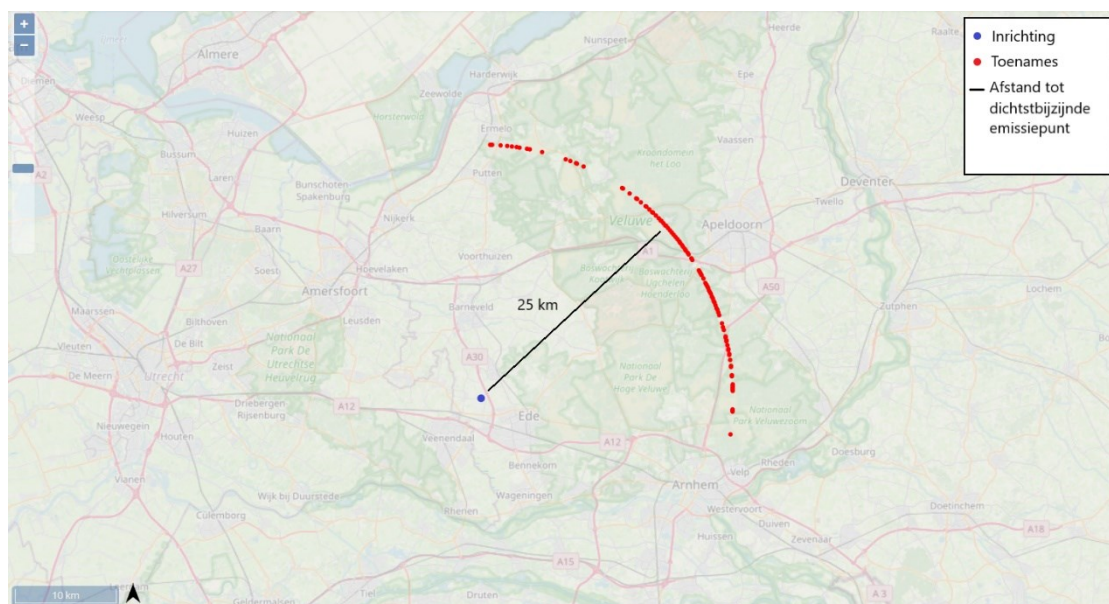
Blad

11 van 17

De onderdelen waarborgen het goed functioneren van de luchtwasser waardoor significant negatieve effecten op voorhand zijn uit te sluiten.

Rekeneffecten 25 km AERIUS

Volgens de AERIUS-verschilberekening (kenmerk S6VvSq8UvsMr d.d. 15 maart 2022) van het project is er sprake van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Vanwege het instellen van een rekenafstand van 25 km per emissiebron in AERIUS is geconstateerd dat er in de resultaten van de AERIUS-berekening nabij de 25 km een rekeneffect kan ontstaan. Het rekeneffect ontstaat doordat emissiebronnen in de aangevraagde situatie zijn verschoven of andere aangepaste variabelen hebben ten opzichte van de emissiebronnen in de referentiesituatie. Wij hebben daarom bepaald waar de toenames plaatsvinden (zie figuur 1)



Figuur 1

In figuur 1 is te zien dat alle hexagonen met toenames aan de rand liggen op ongeveer 25 km afstand. Het project bestaat uit verschillende stikstofbronnen in de referentiesituatie en de aangevraagde situatie. Deze bronnen en situaties zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en vormen het project. Voor het bepalen van de effecten van het project tot 25 km hebben wij handmatig in AERIUS bepaald of de betreffende hexagonen allemaal in zijn geheel binnen 25 km afstand van de projectgrens liggen. Dit blijkt het geval te zijn. De toenames zijn daarom ontstaan door rekeneffecten in AERIUS en betreffen geen depositietoenames die nader moeten worden beschouwd.

Aangepaste AERIUS-berekening

In de versie van AERIUS calculator van 20 januari 2022 stond een fout, waardoor in bepaalde gevallen de wegverkeerbronnen onjuist in de berekening waren meegenomen. Daardoor zijn de rekenresultaten in de AERIUS-berekening die u hebt aangeleverd niet juist. Op 17 februari 2022 is deze fout hersteld. Daarnaast moeten in de versie van AERIUS Calculator van 20 januari 2022 de uittreedsnelheden bij mechanische ventilatie worden berekend aan de hand van de maximale ventilatiecapaciteit in overeenstemming met de richtijnen van het klimaatplatform (paragraaf 6.1.5 van de 'Instructie gegevensinvoer voor AERIUS Calculator 2021'). Dit geldt ook voor verspreid liggende ventilatoren. Wij hebben van rechtswege een nieuwe AERIUS-berekening gemaakt, gebaseerd op de versie van 17 februari en met aangepaste uittreedsnelheden. Dit besluit is gebaseerd op de laatstgenoemde berekening. Deze is als bijlage bij dit besluit gevoegd.

4.2.5 Effecten op Natura 2000-gebieden in Duitsland

Uw aanvraag blijft onder de grenswaarde van 7,14 mol N/ha/jaar op Duitse Natura 2000-gebieden. Verdere toetsing van effecten op Natura 2000-gebieden in Duitsland is daarom niet nodig.

4.3 Overige gebiedseffecten

De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Veluwe is 3,2 km. Door de afstand tot de Natura 2000-gebieden zijn er naast de effecten van stikstof geen andere effecten op deze gebieden.

5 Zienswijzen

Naar aanleiding van het ontwerpbesluit zijn zienswijzen binnengekomen.

Zienswijzen van Coöperatie Mobilisation voor de Environment U.A. en de vereniging Leefmilieu te Nijmegen, gedateerd 4 november 2021.

Rav-factoren

U stelt in dat er geen vergunningplicht is in verband met intern salderen. Van intern salderen en een vergunningvrijstelling is echter alleen sprake wanneer op voorhand duidelijk is dat er geen significante effecten kunnen optreden omdat op voorhand duidelijk is dat de stikstof depositie niet toeneemt. Dat is niet het geval bij onderhavig ontwerpbesluit.

Er is sprake van opvulling door het gebruik van geclaimd emissie-arme stalsystemen. Er is inmiddels echter aanmerkelijke wetenschappelijke twijfel ontstaan met betrekking tot de stikstof emissies uit veehouderijstallen, met name uit emissie-arme stallen. Uit wetenschappelijk onderzoek volgt dat de ammoniakemissie van met name zogenoemde emissie-arme stallen veelal onderschat wordt.

Verwezen wordt naar de brief van cliënte Mobilisation for the Environment aan het Adviescollege Stikstof problematiek op <https://mobilisation.nl/assets/foundation-6/media/22verhaal%20mob%20tegen%20opvullen.pdf>. Verwezen wordt ook naar het CBS-rapport waarnaar in die brief verwezen wordt.

Het gevolg daarvan is dat geoordeeld moet worden dat er geen wetenschappelijke zekerheid is dat de interne saldering waarvan sprake is, daadwerkelijk niet leidt tot een toename van de stikstofuitstoot. Er bestaat wetenschappelijke discussie over deze maatregel. Blijkens uitspraak ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 18 punt 11 kan een dergelijke maatregel dan niet betrokken worden in de passende beoordeling. Vanzelfsprekend kan een dergelijke maatregel dan evenmin betrokken worden wanneer geoordeeld wordt dat vanwege de emissiewinst van deze maatregel helemaal geen passende beoordeling nodig is.

Er is geen wettelijke verplichting om te rekenen met de Rav-cijfers. Het is slechts gebruikelijk dit te doen. Dat gebruik dient echter gestopt te worden wanneer er wetenschappelijke discussie ontstaat over de cijfers. Dit gelet op het voorzorgbeginsel dat besloten ligt in art. 6 lid 3 Hrl en daarmee in de WNb. Er is dus niet zekergestellt dat de stikstof emissie niet toeneemt. Daarmee is evenmin zekergestellt dat de stikstof depositie niet toeneemt op omliggende Natura 2000-gebieden. Zie ook de uitspraken ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 39.5, ECLI:NL:RVS:2021:71, r.o. 10.3, ECLI:NL:RBNNE:2021:810 en ECLI:NL:RBOBR:2021:1601. Recentelijk is dit tevens bevestigd door een groot aantal uitspraken van de rechtbank Midden-Nederland.

Nu de wetenschappelijke zekerheid omtrent de geclaimde emissiereducerende prestaties ontbreekt, is er geen zekerheid dat de stikstof depositie in de aangevraagde situatie niet toeneemt. Er is daardoor geen zekerheid dat er geen significante effecten optreden. Er is dus sprake van projecten met mogelijk significante effecten. Er is daardoor wel een natuurvergunningplicht. Wanneer u de aanvragen positief weigert wordt dat niet anders. Wanneer de bedrijven op basis van de positieve weigering de aangevraagde situatie realiseren, blijft men in overtreding omdat men zonder natuurvergunning een project realiseert met mogelijk significante effecten. U blijft de beginselplicht houden om handhavend op te treden wanneer deze projecten gerealiseerd worden.

U weigert de vergunning dus terecht, maar geeft de aanvragers ten onrechte de indruk dat zij de gewenste bedrijfsvoering kunnen uitvoeren.

Onze Reactie:

Met betrekking tot het in twijfel trekken van alle emissiefactoren in de Rav kan het volgende worden gesteld. De emissiefactoren in de Rav zijn gebaseerd op metingen bij proefstallen in de praktijk volgens het in de Rav aangewezen meetprotocol (Protocol voor meting van ammoniakemissie uit huisvestingssystemen in de veehouderij 2013a) of een gelijkwaardige meetmethode. Rav-factoren kunnen ook gebaseerd zijn op 'afleidingen' van andere technieken waar gemeten is, of wetenschappelijk onderzoek.

In veel gevallen zijn er ook ondersteunende modellen beschikbaar. Dit wordt getoetst door deskundigen van de Technische adviespool Rav (TAP). In de systeembeschrijving is te vinden op basis van welk meetrapport de emissiefactor is vastgesteld. Het meetprotocol wordt onderhouden en geeft de laatste stand van kennis op het gebied van meten weer. Het Nederlandse meetprotocol lijkt daarbij sterk op het internationaal gebruikte VERA-protocol en bepaalt bij hoeveel stallen in de praktijk gemeten moet worden om een emissiefactor voor Nederlands gebruik te verkrijgen. Als er nieuwe wetenschappelijke inzichten komen dan kan dat leiden tot aanpassing. Een recent voorbeeld hiervan uit de - aan de Rav verwante - Regeling geurhinder en veehouderij is de aanpassing door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) van de emissiefactor voor geur voor gecombineerde luchtwassers.

Voorwaarde voor het toepassen van de vastgestelde emissiefactor is wel dat de stal met het stalsysteem gebouwd en gebruikt wordt volgens de in de Rav genoemde systeembeschrijving. Om dit op voorhand te garanderen hebben we de initiatiefnemer om een onderbouwing gevraagd. Hiertoe hebben we de gegevens ontvangen zoals weergegeven in paragraaf 4.2.4 van het besluit. Wij hebben ons er met behulp van deze gegevens van vergewist dat de initiatiefnemer zich bewust is van de eisen die aan bouw en gebruik van het systeem gesteld worden en dat hij zich houdt aan de gestelde eisen.

Nu het aangevraagde project, ten opzichte van de vergunde rechten en al dan niet met behulp van intern salderen, niet leidt tot stikstofdepositietoenames op de beschermde natura 2000 gebieden, wekt dit besluit niet ten onrechte de indruk dat vergunningaanvrager de beoogde bedrijfsvoering mag uitvoeren.

Voor dergelijke gevallen voorziet de Wet natuurbescherming sinds 1 januari 2020 niet meer in een vergunningplicht wat door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in haar uitspraak Logtse Baan is bevestigd. Tevens wordt verwezen naar de uitspraak van de Rechtbank Oost-Brabant van 30 november 2021, ECLI:NL:RBOR:2021:6031 waarin de Rechtbank overweegt dat het betreffende bevoegd gezag in dergelijke situaties niet over een bevoegdheid beschikt de verzochte vergunningaanvraag te verlenen.

Tevens is van belang dat Rechtbank Gelderland in haar uitspraken van 22 oktober, zaaknummer Awb 20/4328 en 8 december 2021, zaaknummer Awb 20/6561 heeft overwogen dat Gedeputeerde Staten in het kader van de Europese Habitatrichtlijn genoegzaam heeft aangetoond met behulp van welke generieke maatregelen de instandhoudingsdoelen van de natuurgebieden zullen worden gehaald. Op grond daarvan bestaat derhalve vooralsnog evenmin aanleiding het aangevraagde project als vergunningplichtig te kwalificeren.

Datum

22 maart 2022

Zaaknummer

2019-009839

Blad

15 van 17

Uit de aanvraag blijkt dat het toe te passen emissiearme stalsysteem in gebruik wordt genomen en onderhouden in overeenstemming met de bijbehorende technische beschrijving. Verder blijkt dat er geen toename van stikstofdeposities optreden, zoals blijkt uit de bijgevoegde AERIUS-berekening. Deze berekening is uitgevoerd met de meest recente versie van AERIUS Calculator. Door de afstand tot de Natura 2000-gebieden zijn ook overige effecten uitgesloten. Hierdoor hebben we de zekerheid verkregen dat er geen significant negatieve effecten optreden. Er is dus geen sprake van vergunningplicht.

De zienswijze geeft geen aanleiding om het besluit te wijzigen ten opzichte van het ontwerpbesluit.

Referentiesituatie

Uit de stukken blijkt bovendien niet of het hier gaat om de milieutoestemming ten tijde van de referentiedatum (afhankelijk van het gebied een datum tussen 10 juni 1994 en 7 december 2004) en of het hier gaat om de laagste toestemming die gold vanaf de referentiedatum. De referentieclaim blijkt dus niet uit de aangeleverde stukken. Zo bevindt zich bijvoorbeeld alleen de vergunning van 2 januari 2007 in het dossier en niet de vergunningen van 28 maart 1978 en 31 augustus 2004. Het is daarom niet na te gaan dat de stikstofemissie en -depositie niet toeneemt.

Bij het onderzoek naar de referentie dient ook onderzocht te worden in hoeverre Hinderwetvergunningen die ter referentie worden opgevoerd mogelijk van rechtswege geheel of gedeeltelijk zijn vervallen op grond van art. 27 lid 1 en/of 3 van de toenmalige Hinderwet, vanwege onderbezetting. Het onderzoek naar de referentie is onvoldoende. Daarom is niet na te gaan dat de stikstof emissie en -depositie niet toeneemt.

Onze reactie:

Een hinderwetvergunning verviel inderdaad van rechtswege wanneer er drie jaar geen gebruik van werd gemaakt. Sinds de inwerkingtreding van de Wet milieubeheer (in 1993) geldt dat niet meer. De vraag is of de vergunning uit 1978 niet op enig moment voor 1993 is vervallen. De vergunningen uit 2004 en 2007 zijn wijzigingsvergunningen die alleen verleend konden worden als er een (oprichtings-)vergunning gold. In de zienswijze worden geen argumenten naar voren gebracht op basis waarvan aannemelijk is dat de oprichtingsvergunning was vervallen ten tijde van de referentiedatum. Wij gaan er daarom vanuit dat de vergunning uit 1978 de geldende toestemming was op de referentiedatum.

We hebben gecontroleerd of er naast de vergunningen uit 1978, 2004 en 2007 nog andere milieutoestemmingen zijn verleend. Naar aanleiding van deze controle bleek dat er op 30 januari 2001, 2 november 2010 en 23 december 2019 een vergunning is verleend.

We hebben de referentiesituatie hierop aangepast zoals beschreven in paragraaf 4.2.1 van het besluit. We hebben beoordeeld dat de gewijzigde referentiesituatie geen invloed heeft op de aanvraag.

6 Conclusie

Gelet op de eerder vermelde uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State weigeren wij uw vergunningaanvraag aangezien het aangevraagde project niet leidt tot een toename van effecten, waaronder de effecten van stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie. Daarom is er geen vergunning nodig.

7 Overige verplichtingen

U bent zelf verantwoordelijk voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

8 Juridische grondslagen

Dit besluit is genomen op grond van:

Wet natuurbescherming artikel 2.4

Wet natuurbescherming, artikel 2.7, lid 2 en 3

Wet natuurbescherming artikel 5.3 lid 1

Wet stikstofreductie en natuurverbetering

Besluit natuurbescherming, artikel 2.14, lid 3

Uitspraak Raad van State inzake Logtsebaan, 201907146/1/R2 (ECLI:NL:RVS:2021:71)

Beleidsregels procedure besluitvorming Wet natuurbescherming Gelderland

Datum

22 maart 2022

Zaaknummer

2019-009839

Blad

17 van 17

BIJLAGE 2**AERIUS-berekeningen**

- Verschilberekening (kenmerk S6VvSq8UvsMr d.d. 15 maart 2022)
- Beoogde situatie (kenmerk S2Q3uyZknYCi d.d. 21 maart 2022)